

Aan fractie GroenLinks
t.a.v. dhr. M. Scheifes
Stadserf 1
4811 XS BREDA

Postadres
Postbus 90156, 4800 RH Breda

Bezoekadres
Stadskantoor
Claudius Prinsenlaan 10

Uw brief
25-06-2014

Datum
10 JULI 2014

Ons kenmerk

• B R D 2 0 1 4 8 6 1 1 •

Onderwerp
Beantwoording vragen
ex art 41 RvO inzake
indienen zienswijze schaliegas

Telefoon / Behandeld door
5293747 C. Simons

Bijlagen

Geachte heer Scheifes,

Naar aanleiding van de door u gestelde vragen ex art.41 RvO inzake bovenvermeld onderwerp delen wij u het volgende mede.

Vraag 1.

Is dit college ook voornemens om een zienswijze in te dienen? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 1.

Ja. Breda volgt de ontwikkelingen op de voet en heeft reeds een reactie ingediend. Deze is na het verschijnen en doornemen van de notitie reikwijdte en detailniveau opgesteld. Er is ook overleg gepleegd met collega gemeenten en de provincie Noord-Brabant over de reactie. De ingediende reactie treft u bijgevoegd aan.

Breda vindt een verantwoord en duurzaam gebruik van de ondergrond belangrijk. Schaliegas, maar ook onderwerpen als Geothermie, warmte- koude opslag, drinkwatervoorraad en grootschalige grondwaterverontreiniging worden behandeld in het 'Bodemmasterplan Breda' dat nu opgesteld wordt. Dit plan omschrijft de beleidshoofddijnen en de acties die Breda de komende tijd wil ondernemen betreffende het gebruik van de ondergrond. Medio september zal dit plan zijn afgerond, het worden voorgelegd aan college en raad.

Vraag 2.

Bent u bereid om ook Bredanaars op te roepen een zienswijze in te dienen? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 2.

Zoals aangegeven is er wel overleg gepleegd met collega-gemeenten, onder meer met de oproep een zienswijze in te dienen. Daarnaast hebben ook bewoners de gelegenheid een zienswijze in te dienen.

In het traject van de structuurvisie 'Breda2030' is het beheer van de ondergrond uitvoerig behandeld, waaronder een thema als schaliegas. De Bredase structuurvisie kent als één van de weinige structuurvisies in den lande een paragraaf ondergrond. Er is hier terdege aandacht aan besteedt, ook in de vele gesprekken met de stad.

De mening van burgers en bedrijven is in het traject van de structuurvisie opgehaald, geborgd in de structuurvisie en wordt dit jaar nader uitgewerkt in het Bodemmasterplan.

Ook partijen als de provincie Noord-Brabant, BrabantWater en het waterschap Brabantse Delta zijn betrokken in dit proces. Breda voert dus regie op een duurzaam gebruik van de ondergrond, óók ten aanzien van schaliegas.

Breda heeft er, gelet op bovenstaande als ook de complexiteit van de materie, niet voor gekozen actief op te roepen tot het indienen van zienswijze. Wij hebben, gezien de raadsmotie 'Schaliegaswinning in Breda' welke Uw raad op 26 september 2013 heeft aangenomen, gemeend namens Breda een zienswijze in te dienen.

Hoogachtend,

Burgemeester en wethouders van Breda,

, burgemeester.

, secretaris.

Zienswijze notitie reikwijdte en detailniveau planMER Schaliegas

Op 26 september 2013 heeft de gemeenteraad van Breda een motie aangenomen waarin wordt uitgesproken dat de winning van schaliegas op Bredaas grondgebied ongewenst is en dat de ontwikkeling van duurzame vormen van energie moeten worden bevorderd. Deze motie is door de gemeenteraad aangenomen.

De ministeries van Economische Zaken, Infrastructuur en Milieu willen nu een structuurvisie opstellen voor de winning van schaliegas in Nederland. Hiervoor moeten de gevolgen en risico's voor het milieu worden onderzocht. Dat gebeurt door middel van een milieueffectrapportage. Op 28 mei hebben de ministeries de conceptnota Reikwijdte en Detailniveau gepubliceerd.

Wij zijn het oneens met de keuze voor een separate structuurvisie Schaliegas en planMER en hebben inhoudelijke opmerkingen op de concept notitie reikwijdte en detailniveau. Onderstaand vindt u de motivering en toelichting van onze bezwaren:

1. Voorzorgsprincipe. Wat ons betreft gaat de notitie voorbij aan een voornaam uitgangsprincipe. Volgens ons hoort het voorzorgsprincipe – bij twijfel niet doen – voorop te staan. De notitie is duidelijk niet ingestoken volgens dit principe. Bij schaliegaswinning worden chemicaliën toegevoegd aan de bodem. Over grondwaterstromingspatronen, micro-organismen en chemie van de diepere bodem is nog betrekkelijk weinig bekend. Zowel vanwege de onbekendheid van effecten in de bodem als milieueffecten aan de oppervlakte dient het voorzorgsprincipe aan de basis te staan van alle voorgenomen handelingen.
2. Processen in de bodem verlopen langzaam, hoe dieper men komt hoe ouder de aardlagen die men tegen komt. Ook grondwaterstromingen verlopen langzaam op grotere diepte, zowel horizontaal als verticaal. Toch wordt er uitgegaan van standaard grondwaterbeschermingszones van 25 jaar. Deze periodes zijn gebaseerd op de tijd die het duurt dat bovengrondse bronnen tot in het beschermde grondwater kunnen belanden. Nu worden echter in de bodem chemicaliën toegevoegd. Daarom moet uitgegaan worden van langere veiligheidstermijnen.
3. Duurzame alternatieven. De noodzaak van schaliegaswinning hangt af van toekomstige ontwikkelingen op het gebied van duurzame energiebronnen. Enerzijds de vermindering van de energiebehoefte, anderzijds het inzetten op duurzame energievarianten. Wat kunnen zon, wind, bodemenergie en nieuwe generaties biobrandstoffen bieden? Wat kan er gedaan worden met een slimmer elektriciteitsnet? Dit is volgens ons een voornamere richting dan het beetje schaliegas in de Nederlandse bodem. Bovendien levert duurzame energie ook nog eens hoogwaardige werkgelegenheid op.
4. Onafhankelijk onderzoek. Een MER en een structuurvisie schaliegas is niet het juiste traject om te komen tot een onderbouwde en weloverwogen keuze. Er kan nog geen deugdelijke uitspraak gedaan worden over de milieueffecten van schaliegaswinning, de installatie en de mijnbouwgerelateerde aspecten. Op de gebieden milieu, veiligheid, klimaat en natuur is nog teveel onzeker, er is onafhankelijk wetenschappelijk onderzoek nodig.
5. Gelijk speelveld. Op dit moment neemt het ministerie van Economische Zaken initiatief, in overleg met het ministerie van Infrastructuur en Milieu. Er wordt structureel overlegd met provincies. Dit terwijl de proefboringen, winningen en dus ook de effecten zich zullen voordoen binnen gemeenten. Gemeenten moeten op gelijk niveau betrokken worden in de discussie. Een kennisinjectie en de mogelijkheid tot tijdsbesteding is hiervoor noodzakelijk. Gezien de huidige tendens van decentralisatie is het ook logisch dat gemeenten taken, bevoegdheden en kennis op dit vlak krijgen. Wij pleiten daarom voor een kennisinjectie op dit onderwerp voor gemeenten.

Verder hebben wij de volgende nadere inhoudelijke opmerkingen op de notitie reikwijdte en detailniveau:

6. De samenhang tussen de structuurvisie schaliegas en de structuurvisie ondergrond (STRONG) is niet helder. Waarom zijn dit twee aparte documenten geworden?
7. Op basis van welke categorie van het besluit MER is een m.e.r.-procedure noodzakelijk bij een concreet initiatief tot boren naar schaliegas. Wordt de beleidsbrief van de minister doorvertaald in wetgeving? Wat is anders de status van een beleidsbrief in deze?
8. Zijn de oppervlakteaspecten nu wel voldoende meegenomen?
9. De resultaten van de inventarisatie naar de innovatieve en duurzame technieken om de risico's van fracken te minimaliseren zullen zo mogelijk bij het planMER worden betrokken, stelt de notitie. Deze resultaten lijken de gemeente Breda juist een essentieel onderdeel van het planMER. Het planMER moet namelijk een beschrijving geven van de maatregelen die belangrijke nadelige effecten van de activiteit voorkomen, beperken of zoveel mogelijk teniet doen.
10. Hoe heeft het ministerie van Economische Zaken haar rollen als zowel initiatiefnemer als bevoegd gezag in haar organisatie gescheiden?
11. Omschrijf duidelijk de leemten in kennis en informatie, en geef aan waar dus nog aanvullend onderzoek nodig is en hoe dit (op hoofdlijnen) uitgevoerd kan worden.
12. Er staat dat na vaststelling van de structuurvisie, deze dient als kader voor toekomstige initiatiefnemers voor schaliegaswinning. De structuurvisie geeft echter in eerste instantie een antwoord op de vraag of opsporing en winning van schaliegas überhaupt kan plaatsvinden in Nederland. Wij verzoeken u nadrukkelijk rekening te houden met de mogelijkheid dat de uitkomst ook kan zijn dat opsporing en winning van schaliegas niet kan plaatsvinden in Nederland en dit als zodanig op te nemen in de notitie Reikwijdte en Detailniveau, de planMER en de structuurvisie.
13. Waarom is het advies van de Commissie voor de m.e.r. niet opgevolgd voor wat betreft het uitsluiten van locaties die liggen bij breukzones? Dit vanwege het grote risico op de kans van aardbevingen. Wij vragen u deze restrictie alsnog op te nemen in de structuurvisie.
14. Is in het beoordelingskader ook opgenomen het effect van het toevoegen van chemicaliën aan de bodem? Zo nee, dan verzoeken wij u dit alsnog op te nemen en de mogelijke risicovolle effecten ervan in volle omvang mee te wegen.
15. Is het niet logisch om eerst de verkenning nut en noodzaak uit te voeren, in plaats van gelijktijdig met het milieuonderzoek? Wij verzoeken u de diverse alternatieven die eveneens kunnen leiden naar een duurzame en onafhankelijke energievoorziening in beeld te brengen en tegen elkaar af te wegen.